

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

УДК 32.019.5

Ю.М. Бокоч

ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ КОНФЛІКТНОСТІ

У статті здійснено аналіз сучасних проявів інформаційної війни як технології і складової політичної комунікації. Розглянуто основні проблеми створення якісного інформаційного продукту та розвитку власної інформаційної сфери в Україні. Визначено сутність та значення стратегічних комунікацій у створенні дієвої системи інформаційного захисту держави.

Ключові слова: інформаційний вплив, політична комунікація, інформаційна війна, інформаційний продукт, стратегічні комунікації.

Технології інформаційного насилля становлять суттєву загрозу процесам демократизації суспільного життя, формуванню системи прозорості та підзвітності громадянам політичної влади. Для сучасних політичних еліт вони стають ефективним засобом збереження контролю над свідомістю та поведінкою пересічних громадян, інструментом легітимації власного статусу та узурпації влади. Оцінюючи загальні наслідки феномену інформатизації, необхідно підкреслити неоднозначний характер впливу цього феномену, як на окремі країни, так і на все світове співтовариство. Так, сьогодні відповідь на розв'язану Росією пропагандистську війну доводиться шукати не лише Україні, а й іншим державам та міжнародним акторам, що відчувають на собі потужний тиск різного роду інформаційних впливів. На переконання багатьох європейських лідерів, російська пропаганда нині дестабілізує весь континент, тривалість, гострота й сила протистояння вимагають застосування комплексних довгострокових засобів протидії та інституалізації такої діяльності [1].

Неоднозначність процесів інформатизації змушує дослідників продовжувати концептуально-теоретичні пошуки методології вивчення реалій інформатизації та її впливу на політичне життя. У цьому контексті класичними стали наукові розвідки зарубіжної політичної науки, насамперед праці Г. Алмонда, Д. Белла, Р. Дарендорфа, К. Дойча, М. Кастельса, Дж. Коена, П. Лазарсфельда, Г. Лассуелла, В. Ліппмана, Н. Лумана, М. Маклюєна, А. Моля, Т. Ньюкомба, Г. Тарда, Ч. Кулі, Р. Якобсона та інших. Серед вітчизняних авторів, роботи яких присвячені дослідженню системних рис комунікації, що впливають на політичну трансформацію українського суспільства, необхідно назвати О. Білоруса, В. Гондюла, О. Гриценко, О. Зернецьку, В. Іванова, О. Картунова, О. Литвиненка, Є. Макаренко, А. Москаленка, М. Ожевана, Г. Почепцова, М. Розумного, Ю. Романенка, М. Рябчука, Є. Тихомирової, А. Чічановського, В. Шкляра та інших. Інформаційна війна останнім часом стає окремим предметом дослідження як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Серед них найбільш відомими є С. Гриняєв, С. Денисюк, О. Дубас, О. Калиновський, В. Корнієнко, А. Крутських, М. Павлютенкова, А. Федоров, І. Шаравов та ін.

Виходячи з вищезазначеного, метою дослідження є аналіз сучасних проявів інформаційної війни як технології і складової політичної комунікації.

Нині засоби масової комунікації фактично створили в суспільстві своєрідну «суб'єктивну реальність», що робить людину відкритою і беззахисною перед

маніпулятивними технологіями [2, с. 70]. Інформатизація суспільства створює низку проблем у галузі безпеки. В. Конах та О. Лазоренко слушно вказують, що поряд із досягненнями, інформаційні технології та глобальні інформаційні системи створюють інформаційне середовище, де фактично відсутні державні кордони, обмеження на інформаційні впливи чи поширення інформації, на розміщення та отримання інформації тощо. Глобалізація в інформаційній сфері створює передумови для втручання в інформаційний простір різних суб'єктів інформаційних відносин та актуалізує проблему забезпечення інформаційної безпеки [3, с. 264].

О. Дубас звертає увагу на потужне зростання у сучасному суспільному житті можливостей для використання технологій інформаційного обману у політичній діяльності. Причиною цього є не тільки винайдення та застосування високотехнологічних, ефективних засобів і методик впливу на людську свідомість, але й руйнування та викривлення чи послаблення традиційних громадських, церковних, родинних, сусідських та інших комунікацій, що завжди захищали людину і робили її більш незалежною від маніпуляцій з боку засобів масової комунікації. Головна небезпека, на думку автора, полягає у тому, що надмірне переважання в діяльності політичної влади агресивного маніпулювання може призвести до якісного переродження політичного устрою при збереженні ним зовні демократичної оболонки [4, с. 231–232].

О. Кивлюк також відзначає загрозу використання досягнень в інформаційній сфері з метою, несумісною із завданнями підтримки світової стабільності й безпеки, дотримання принципів суверенної рівності держав, мирного врегулювання конфліктів, незастосування сили, невтручання у внутрішні справи, поваги прав і свобод людини. Спостерігається диспропорція у темпах розвитку інформаційної галузі та її відповідної захищеності в правовому, організаційному та технологічному аспектах. Це безпосередньо стосується безпеки держави, оскільки нехтування проблемами інформатизації може поставити одні країни у залежне становище від тих країн, які мають переваги в даній сфері [5, с. 284].

У цілому розвиток технологій інформаційного насилля створює сприятливі умови для розв'язання інформаційних війн, що стають однією з найпоширеніших форм прояву різноманітних конфліктів у сучасному суспільстві. Як відзначає А. Фісун, інформаційна війна є тим чинником, що може помітно змінити спрямованість геополітичних процесів і відносин в інформаційному суспільстві та привести до зсуву геополітичних центрів притягання національних інтересів суб'єктів геополітичної конкуренції в інформаційній сфері – країн, що лідирують у розробці інформаційних і телекомунікаційних технологій, країн, що контролюють стратегічно важливі «транспортні» магістралі передачі інформації та країн, що контролюють і використовують у власних інтересах основні потоки інформації [6, с. 47].

Специфіка сучасної інформаційної війни полягає не тільки у тому, щоб створити необхідне переконання у суспільній свідомості, як це робила класична пропаганда, а й у розпорошенні, фрагментації та забрудненні інформаційного простору з метою дезорієнтації людини й розмивання відмінностей між правдою та брехнею, добром та злом, чорним і білим. «За допомогою конспірології, страхів, ірраціональних рухів прагнуть засмітити його до такої міри, щоб неможливо було привести раціональний аргумент на тему майбутнього Донбасу, наприклад, або ролі НАТО у Східній Європі», – вважає британський публіцист й продюсер П. Померанцев [7].

Ефективна протидія ворожим інформаційним впливам потребує, передусім, розвитку власної інформаційної сфери, що здатна створювати потужний та якісний національний продукт. В Україні за часи незалежності сформувалися та продовжують існувати потужні проблеми розвитку інформаційної сфери, що викликано надмірною комерціалізацією та низьким рівнем відповідальності засобів масової комунікації перед

суспільством, а також впливами соціально-політичного та економічного характеру. Наявність таких негативних чинників приводить до активного використання так званої «джинси» (замовних матеріалів, що містять у собі приховану рекламу), зниження якості інформаційного продукту, відсутності дієвих етичних норм професійної поведінки журналістів. Як наслідок, формується загальна недовіра суспільства до засобів масової комунікації, перетікання уваги громадян до неофіційних та неформальних каналів комунікування.

Про це свідчать багаточисельні соціологічні дані. Зокрема, дослідження якості журналістських матеріалів у різних видах ЗМІ, проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва свідчить про те, що українські громадяни у цілому не задоволені рівнем професіоналізму засобів масової комунікації. Найкращі позиції тут зайняли інформаційні агенції, середній бал яких становив 3,7 (максимально 5 балів). Радіостанції у цьому рейтингу зайняли останнє місце з 3-ма балами. За критерієм об'єктивності (висвітлення альтернативних позицій) інформаційні агенції також показали себе найкраще (3,3 бали). Решта засобів масової інформації отримали оцінки нижчі за 3 бали. Достовірність інформації, що подають ЗМІ у своїх матеріалах, на думку респондентів, найкраще забезпечують інформагенції, преса, телеканали, які за цим показником отримали 3 бали, радіостанції та онлайн-ресурси у даному аспекті мали 2,8 і 2,7 бала відповідно. Найкраще респонденти оцінили ЗМІ за показником оперативного висвітлення новин – узагальнений середній бал тут склав 3,8. Найвищі позиції знов зайняли інформаційні агенції (4,3 бала), а також онлайн-ресурси (4,1 бала) [8].

Громадяни відзначили, що рівень присутності замовних матеріалів у засобах масової інформації є вищим за середній. Найбільше «джинси», на їхню думку, було на телебаченні (4 бали), в інформаційних агентствах – дещо менше (3,2 бала). Опитування проводилося також і серед працівників сфери мас-медіа. Кожен четвертий з них підтвердив достатньо регулярну присутність замовних матеріалів у тому ЗМІ, де він працює (38% зазначили, що таке буває скоріше як виняток).

Проведене дослідження виявило досить жорсткий вплив власників ЗМІ на редакційну політику, що знижає об'єктивність та незалежність інформаційних матеріалів. Учасники опитування оцінили відчутність тиску власників ЗМІ на їхню редакційну політику у 4 бали з 5 можливих (найвищим він є на телебаченні та радіостанціях) [9].

Дані результати соціологічних досліджень дають матеріал для пояснення, чому Україна у створенні власного якісного інформаційного продукту стикається з системними проблемами, без вирішення яких неможливий розвиток демократичної суспільно-політичної системи. Насамперед – це відсутність стабільності щодо забезпечення свободи слова. За даними рейтингу «Freedom House» у 2015 році ситуація зі свободою слова хоч і покращилася по відношенню до 2014 року (58 пунктів проти 63), проте в цілому Україна продовжує залишатися в групі «частково вільних» країн для преси [10]. У рейтингу «Свободи в світі» 2017 року Україна не змінила свого місця і залишилася в групі частково вільних країн [11].

Показовими є також дані «Freedom House» щодо рівня свободи наймасовішого та найдемократичнішого інформаційно-комунікаційного джерела – Інтернету. Так, визначено, що за результатами 2016 року дві третини або 67 відсотків користувачів належать до країн, де критика в Інтернеті на адресу уряду, військових або клану, який перебуває при владі, піддається жорсткій цензурі. У 38 країнах світу користувачі соцмереж ризикують бути заарештовані за розміщення критики на адресу влади. У 27 країнах світу позбавлення волі загрожує не тільки за публікацію подібних матеріалів, а й за репост і навіть просто за «лайк». У все більшій кількості країн влада прагне чинити тиск на популярні соцмережі (Facebook, Twitter) і месенджери (WhatsApp, Telegram) з

метою змусити їх ділитися інформацією про користувачів. Найвищий рівень свободи Інтернету продемонстрували в 2016 році Естонія і Ісландія. До першої п'ятірки увійшли також Канада, США і Німеччина. Україна займає 25-е місце. На такій же позиції - Мексика, Туніс і Замбія. Росія опинилася в тій частині списку, куди «Freedom House» відправив країни з несвободним Інтернетом [12].

Активний наступ на інформаційну свободу ведуть в Російській Федерації. Тут чиновники розробили законопроект, який забороняє використовувати на території Росії інформаційні системи і програми, що дозволяють користувачам обходити блокування сайтів із забороненим контентом. У цілому текст законопроекту представляє із себе комплекс поправок до закону про інформацію і Кодекс про адміністративні правопорушення. Його мета - припинити поширення інформації, забороненої в Росії, говориться в пояснювальній записці до документа [13].

Комплекс несприятливих впливів на інформаційну комунікацію викликали падіння довіри аудиторії до ЗМК. Результати досліджень показують різочу негативну динаміку довіри до засобів масової інформації в Україні.

Таблиця 1.

Динаміка довіри аудиторії до ЗМІ в Україні [14]

Роки	Показник довіри
2010	+ 26
2014	+ 13
2015	+ 2

Ці негативні тенденції лише підсилюються останнім часом. Так за висновками Київського міжнародного інституту соціології у грудні 2016 року загальний рівень довіри до українських ЗМІ потрапив до від'ємних числових показників.

Таблиця 2.

Регіональний розподіл довіри до українських ЗМІ [15]

Регіон	Довіряю	Не довіряю	Баланс довіра-недовіра, %
Західний	39,3	28,8	+ 10,5
Центральний	24,9	33,6	- 8,7
Південний	21,9	59,5	- 37,7
Східний	10,0	68,2	- 58,2
Україна в цілому	26,1	43,3	- 17,2

Українські експерти пов'язують цю тенденцію як із зовнішніми, так і з внутрішніми чинниками. По-перше, люди стали споживати набагато більше інформації, що призводить до бажання захиститися від цього потоку. І недовіра тут – один з механізмів захисту. По-друге, пропаганда. Інформаційна війна, яку веде Росія проти України, призводить до загального зростання пропаганди в інформаційному просторі. Забруднення інформаційного простору пропагандою сприяє розповсюдженню тенденційних, і просто неправдивих матеріалів, призводить до неспроможності населення чітко розрізняти їх, а відповідно, і до загальної втоми і ізоляції індивіда в позиції «всі брешуть» і насамперед – «брешуть журналісти» [14].

Одним з напрямків створення дієвої системи інформаційного захисту держави на думку експертів є розвиток стратегічних комунікацій. Частіш за все під стратегічними комунікаціями розуміється процес інтеграції досліджень громадської думки та зацікавлених суб'єктів і врахування отриманих даних в процесах формування політичного порядку денного. Відповідно, стратегічні комунікації виступають як обмін

певними смисловими повідомленнями або ідеями в сфері реалізації національних стратегічних цілей. Як наголошують аналітики Національного інституту стратегічних досліджень, «стратегічні комунікації передбачають діалог і підхід до побудови відносин на основі уважного ставлення до культурних та історичних особливостей, місцевих способів ведення справ і виявлення місцевих лідерів думок» [16, с. 74].

Специфіка стратегічних комунікацій полягає в створенні повідомлення для різноманітних адресних груп, але ці повідомлення не суперечливі за змістом. Тобто така комунікація не обмежується спрямуванням на одну цільову групу, а враховує також і вплив створеного повідомлення на інші аудиторії. «Змістовим ядром стратегічних комунікацій є формування [стратегічного] нарративу – переконливої сюжетної лінії, яка може пояснити події аргументовано і з якої можна дійти висновків щодо причин знаходження держави в конфлікті, значення цього становища та щодо перспектив держави у разі успішного виходу з нього» [16, с. 75].

Таким чином, можна визначити основні напрямки процесу створення та реалізації стратегічних комунікацій:

- проведення постійного діалогу влади та суспільства щодо загально важливих проблем та подій, взаємодія держави і громадян в процесах розробки й реалізації національних стратегій розвитку внутрішньої та зовнішньої політики країни;
- створення якісного інформаційного продукту, системність та послідовність інформаційних повідомлень на підтримку визначених стратегічних цілей;
- визначення стратегічних комунікацій актуальною складовою політики держави, які здатні забезпечити відповідальність та професіоналізм в процесі проведення сучасних інформаційних впливів.

Реалії інформатизації та її вплив на політичні процеси українського суспільства полягають в тому, що інформаційні джерела і медіа впроваджуються як засоби різноспрямованої дії. З одного боку, інформаційні інструменти активно використовуються владою з метою пропагандистського впливу, а з іншого – інформаційні технології дозволяють громадянам вільно асоціюватись, реалізуючи свої соціально-політичні прагнення, права і свободи. Сучасні засоби масової комунікації здійснюють комплексний вплив на протікання більшості суспільно-політичних процесів. Комплексний характер впливу засобів масової комунікації виявляється в тому, що вони можуть виступати як самостійним політичним суб'єктом, так й інструментом просування інтересів владної еліти або громадянського суспільства. Питання інформаційного безпеки сьогодні набувають статусу глобальної проблеми та вимагають координації дій міжнародної спільноти щодо створення безпечного глобального інформаційного простору.

Список використаної літератури

1. Capon F. EU to Launch «Mythbusters» Taskforce to Counter Russian Propaganda [Electronic resource] / F. Capon // Newsweek. – 20.03.2015. - Mode of access : <http://www.newsweek.com/eu-launch-mythbusters-taskforce-counter-russian-propaganda-315480>
2. Дубас О. Інформаційна війна: нові можливості політичного протистояння / О. Дубас // Освіта регіону. – 2010. – № 1. – С. 69-72 ; Dubas O. Informatsiina viina: novi mozhlyvosti politychnoho protyborstva / O. Dubas // Osvita rehionu. – 2010. – № 1. – С. 69-72
3. Конач В. К. Загрози та виклики національним інтересам України в інформаційній сфері в умовах глобалізації / В. К. Конач, О. А. Лазоренко // Стратегічні пріоритети. — 2014. — № 2. — С. 262–265 ; Konakh V. K. Zahrozy ta vyklyky natsionalnym interesam Ukrainy v informatsiinii sferi v umovakh hlobalizatsii / V. K. Konakh, O. A. Lazorenko // Stratehichni prioryty. — 2014. — № 2. — С. 262–265

4. Дубас О. П. Інформаційно-комунікаційний простір: поняття, сутність, структура / О. П. Дубас // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. — 2010. — Вип. 19. — С. 223-232 ; Dubas O. P. Informatsiino-komunikatsiyni prostir: poniattia, sutnist, struktura / O. P. Dubas // Suchasna ukrainska polityka. Polityky i politolohy pro nei. — 2010. — Vyr. 19. — S. 223-232

5. Кивлюк О. П. Інформатизація та інформаційна цивілізація: соціально-філософський аспект / О. П. Кивлюк // Гілея: науковий вісник. — 2011. — Вип. 44. — С. 279–285 ; Kyvliuk O. P. Informatyzatsiia ta informatsiina tsyvilizatsiia: sotsialno-filosofskiy aspekt / O. P. Kyvliuk // Hileia: naukovyi visnyk. — 2011. — Vyr. 44. — S. 279–285

6. Фісун А. О. Теоретично-категоріальне осмислення поняття «інформаційна війна» в структурі інформаційно-політичного простору / А. О. Фісун // Інформаційне суспільство. - 2011. - Вип. 13. - С. 43–48 ; Fisun A. O. Teoretychno-katehorialne osmyslennia poniattia «informatsiina viina» v strukturi informatsiino-politychnoho prostoru / A. O. Fisun // Informatsiine suspilstvo. - 2011. - Vyr. 13. - S. 43–48

7. Британський аналітик назвав головною метою російської пропаганди інформаційне «багно» [Електронний ресурс] // УНІАН. — Режим доступу : <http://www.unian.ua/politics/1062033-britanskiy-analitik-nazvavholovnoyu-metoyu-rosiyskoji-propagandi-informatsiyne-bagno.html> ; Brytanskyi analityk nazvav holovnoiu metoiu rosiiskoi propahandy informatsiine «bahno» [Elektronnyi resurs] // UNIAN. — Rezhym dostupu : <http://www.unian.ua/politics/1062033-britanskiy-analitik-nazvavholovnoyu-metoyu-rosiyskoji-propagandi-informatsiyne-bagno.html>

8. Серед українських ЗМІ найбільш компетентні – інформаційні агентства [Електронний ресурс] // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. — Режим доступу : <http://dif.org.ua/article/sered-ukrainskikh-zmi-naybilsh-kompetentni-informatsiyni-agentstva> ; Sered ukrainskykh ZMI naibilsh kompetentni – informatsiini ahentstva [Elektronnyi resurs] // Fond «Demokratychni initsiatyvy» imeni Ilka Kucheriva. — Rezhym dostupu : <http://dif.org.ua/article/sered-ukrainskikh-zmi-naybilsh-kompetentni-informatsiyni-agentstva>

9. Найбільше «джинси» - на телеканалах [Електронний ресурс] // Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. — Режим доступу : <http://dif.org.ua/article/naybilshe-dzhynsi-na-telekanalakh> ; Naibilshe «dzhynsy» - na telekanalakh [Elektronnyi resurs] // Fond «Demokratychni initsiatyvy» imeni Ilka Kucheriva. — Rezhym dostupu : <http://dif.org.ua/article/naybilshe-dzhynsi-na-telekanalakh>

10. Freedom in the World 2015 [Electronic resource] // Freedom House. — Mode of access : <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2015#.WczPMY-0Pcs/>

11. Freedom House залишив Україні рейтинг «частково вільної країни» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://apostrophe.ua/ua/news/society/2017-01-31/freedom-house-ostavil-ukraine-reyting-chastichno-svobodnoy-stranyi-/85211> ; Freedom House zalyshyv Ukraini reitynh «chastkovo vilnoi krainy» [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <https://apostrophe.ua/ua/news/society/2017-01-31/freedom-house-ostavil-ukraine-reyting-chastichno-svobodnoy-stranyi-/85211>

12. Freedom on the Net 2015 [Electronic resource]. — Mode of access : https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FOTN_2015Report.pdf

13. Очередные пустые попытки властей России в стремлении контролировать Интернет [Электронный ресурс] // 24news.com.ua. — Режим доступу : <http://24news.com.ua/34018-ocherednye-pustye-popytki-vlastej-rossii-v-stremlenii-kontrolirovat-internet/> ; Ocherednye pustye popytки vlastey Rossii v stremlenii kontrolirovat Internet [Elektronnyy resurs] // 24news.com.ua. — Rezhim dostupu : <http://24news.com.ua/34018-ocherednye-pustye-popytki-vlastej-rossii-v-stremlenii-kontrolirovat-internet/>

14. Довіра соціальним інституціям [Електронний ресурс] : прес-реліз / підгот. С. Зленко // Київський міжнародний інститут соціології. – Режим доступу : <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=678&page=1> ; Dovira sotsialnym instytutsiiam [Elektronnyi resurs] : pres-reliz / pidhot. S. Zlenko // Kyivskiy mizhnarodnyi instytut sotsiologii. – Rezhym dostupu : <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=678&page=1>

15. Крайнікова Т. Рейтинг довіри до ЗМІ: чому вниз? [Електронний ресурс] / Т. Крайнікова // MediaSapiens. – Режим доступу : http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/rejting_doviri_do_zmi_chomu_vniz/ ; Krainikova T. Reitynh doviry do ZMI: chomu vnyz? [Elektronnyi resurs] / T. Krainikova // MediaSapiens. – Rezhym dostupu : http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/rejting_doviri_do_zmi_chomu_vniz/

16. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналіт. доп. / за заг. ред. А. Баровської. – Київ : НІСД, 2016. – 109 с. ; Informatiini vyklyky hibrydnoi viiny: kontent, kanaly, mekhanizmy protydii : analit. dop. / za zah. red. A. Barovskoi. – Kyiv : NISD, 2016. – 109 s.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2017

J. Bokoch

TECHNOLOGIES OF INFORMATION INFLUENCE IN CONDITIONS OF HYBRID CONFLICT

The article analyzes the current information war as a manifestation technology and component of political communication. The main problem of creating high-quality information products and develop their own information sphere in Ukraine were considered. The essence and importance of strategic communications to create an effective system of information security of the state had been identified.

The realities of Informatization and its influence on the political processes of Ukrainian society are that information sources and media are implemented as means of multidirectional action. On the one hand, information tools are actively used by the authorities for the purpose of propaganda influence, and on the other – information technologies allow citizens to associate freely, realizing their socio-political aspirations, rights and freedoms. Under modern conditions, mass communication is a source of influence on most socio-political processes - as a way of realizing the power interests of the political elite and an integral part of civil society, and acting as independent political actors.

Effective counteraction to hostile information influences requires, first of all, the development of its own information sphere, capable of creating a powerful and high-quality national product. During almost all years of independence in Ukraine there were systemic problems of the development of the information sphere, which are related to the unclear understanding of the role and responsibility of mass media in the society, as well as socio-political and economic factors.

One of the directions of creating an effective state information protection system is the development of strategic communications, which is the result of the process of integration of public opinion research and interested actors. The specificity of strategic communications is that they create messages for different target audiences, but these messages are not contradictory in content. Such communication is not limited to targeting one target group, but also takes into account the impact of the generated message on other audiences. Accordingly, strategic communications serve as the exchange of certain cognitive messages or ideas in support of national strategic goals.

Keywords: *information influence, political communication, information warfare, information products, strategic communication.*